

Стручни рад

Сава Д. Милин¹

Универзитет у Београду, Православни богословски факултет,
Београд, Србија

Мојућности и домџи примене катишејичкој облика разјовора у верској насјави

Резиме: Дијалошка методa јознаје различитије облике разјовора. Међујим, они су дис-
пропорционално засјуйљени. Катишејички облик разјовора јредсјавља се као архаичан
метод карактеристичан за средњовековни схоластички јрисуј у верским школама, али
јолико анахрон да се у савременој насјави јојављује у обдму сјатисјичке јрешке. Мно-
ји аујори нејоволно се изражавају јрема катишејичком облику разјовора, али без већеј
удудљивања у мојућности која ова методa може да донесе. У раду се излажу све насјавне
јеме верске насјаве у основној школи ради класификације. Уочава се да је најјриродније
корисјитији монолошку методу јриликом обраде новој јрадива. Али јажњу дисмо усмерили
нарочитио на оне јеме које би се сасвим усјешно реализовале корисјетјећи катишејички об-
лик разјовора, можда не јоком целој часа, али свакако јриликом јроверавања знања. Тако
дисмо обојитији методички јрисуј и учинили насјаву разноврснијом.

Кључне речи: насјавне методe, катишејички облик разјовора, верска насјава.

Катихетички облик разговора

У савременим приручницима при-
међујемо да аутори изузетно хвале примену
дијалога у настави. Детаљно се баве предности-
ма које дијалошка метода доноси, педантно ис-
тичу све облике разговора и наводе елементе
који карактеришу сваки посебан облик. Међу-
тим, уочава се уздржаност када се анализира к-
атихетички облик разговора. Вероватно је то због

чињенице да је овај облик настао у верским шко-
лама у средњем веку, па немамо много података
о њему и није чест у настави. Сам назив катихе-
тички облик разговора потиче од грчког глагола
κατηχεω, што значи поучавати, учити, обавести-
ти (Роровић, 2002: 107). Прве катихезе настају не-
дуго после Миланског едикта 313. године и сло-
боде хришћанства. Свети Кирило Јерусалимски
произнео је у облику проповеди 24 катихезе то-
ком Васкршњег поста негде између 348. и 350. го-
дине поучавајући оглашене у Јерусалиму (Kirilo,

¹ savamilin@gmail.com

Copyright © 2022 by the authors, licensee Teacher Education Faculty University of Belgrade, SERBIA.

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original paper is accurately cited.

2009: 5). Свети Јован Златоусти је такође у облику проповеди произнео 12 катихеза крајем 4. века у Антиохији и Цариграду (Zlatousti, 2016: 7). И Свети Сава је у својој првој беседи као архиеписком у манастиру Жичи 1221. године нагласио неопходност познавања догмата Цркве и инсистирао на правилном вероисповедању (Milin, 2020: 27). У потоњим вековима наставила се пракса поучавања у вери, али са посебним нагласком да се основне истине вере уче напамет, што је било присутно нарочито на Западу. О катихетичком облику разговора прилично штуро и једнообразно говоре бројни аутори, тако да се описује као начин учења црквених догми, које је требало научити напамет, без икаквих промена, и приликом проверавања дословно репродуковати (Kuburić, Dačić, 2004: 77). Професор Емил Каменов уз опис додаје и једну негативну конотацију када говори да је катихетички облик разговора „учење напамет црквених догми, постављених у облику одговора на прецизно постављена питања, при чему није најважније да их ученици разумеју“ (Kamenov, 2012: 86). Због таквог погледа на катихетички облик разговора понегде се пројављује став да овај облик рада не треба примењивати у савременој настави (Janjušević, 1967: 106–107). Треба разумети овакво мишљење ако имамо у виду бројне предности које дијалогска метода доноси. Користити дијалогску методу, ми подстичемо активност ученика, подстичемо саморадњу, упућујемо ученике да се слободно изражавају, да вербализују проблеме и осећања, а што је нарочито важно – имамо повратну информацију колико разумеју градиво (Đorđević, Potkonjak, 1983: 300). Уосталом, највише је постојано знање до ког су ученици сами дошли, што омогућује нарочито хеуристички облик разговора. Применом катихетичког облика разговора не остварују се предности дијалогске методе у потпуности. Заправо, предности дијалогске методе толико су запостављење да професор Радмило Вучић катихетички облик разговора анализира у оквиру монолошке методе (Vučić,

1960: 93). И заиста, дијалог карактерише сусрет различитих идеја приликом којих се преиспитују туђа, али и сопствена уверења, формулишу се ставови који захтевају мисаоно стваралаштво, а то се не дешава када се само постављају питања и очекују одговори којим се репродукује градиво (Milin, 2012: 190). Међутим, овом методом предавач се усмерава на други циљ – жели да има повратну информацију да је сваки ученик правилно запамтио најважније информације важних методских јединица.

Наставни план и програм верске наставе

Анализирајући наставне теме и методске јединице верске наставе, представиле би се могућности за коришћење катихетичког облика разговора. Будући да садржаји о појмовима вере већином нису познати ученицима, тешко је користити дијалогску методу. Најчешће се на часовима верске наставе користи монолошка метода. Али приликом утврђивања градива често се користи дијалог, а у неким ситуацијама увиђа се да би катихетички облик разговора био најприменији. Наравно, у првом разреду основне школе, у ком се ученици још прилагођавају правилима школског понашања и настави, не би требало користити катихетички облик разговора. Међутим, принципијелно, евидентирана је једна наставна јединица у којој би могао да се користи овај метод.

Табела 1. Могућности за коришћење катихетичке методе у првом разреду основне школе

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Уводни час – Учимо о нашој вери	—		
II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	—		
2. Моја породица	—		
3. Моја школа и другари	—		
4. Ми смо део Божје породице (Цркве)	—		
III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	—		
5. Послушност	—		
6. Даривање – наша љубав	—		
7. Цео свет на дар	—		
8. Оче наш – зовео нашег Бога	—	√	
IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА – ХРИСТОС СЕ РОДИ!	—		
9. Бог долази у овај свет	—		
10. Христос се роди – Божић у мом дому	—		
11. Како је Растко постао Св. Сава	—		
12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици	—		
V ЦРКВА – ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	—		
13. Бог ствара свет	—		
14. Свет је наш дом	—		
15. Прихватимо дарове Божје	—		
16. Где је љубав, ту је Бог	—		
17. Христова вечера са ученицима	—		
18. Литургија – окупљање Божје породице	—		
19. Пост – стаза љубави	—		
VI ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	—		
20. Христова љубав према човеку и свету	—		
21. Препознајемо Христову љубав	—		
22. Христос васкрсе!	—		
VII НАША БРИГА О СВЕТУ	—		
23. Човек домаћин у свету	—		
24. Радост служења	—		
25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу	—		
26. Сваки човек је за нас Христос	—		
27. Научили смо о нашој вери	—		

Сваки час верске наставе почињемо Господњом молитвом. Учесталим понављањем ученици науче молитву без посебног напора. У том смислу, ако се у оквиру наставне јединице број

осам анализира молитва Господња, садржај молитве ученицима је већ познат, па би постојала могућност да се катихетичком методом провери да ли сви ученици знају молитву Оче наш.

Табела 2. Мојућно́сти за кори́стиће́ње катихе́тичко́е мето́де у дру́гом разреду основне

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Ми смо Црква – уводни час	—		
II МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ			
2. Крштењем постајемо чланови Цркве	—		
3. Црква – заједница	—		
4. Храм – место окупљања заједнице	—		
5. Литургија – догађај Цркве	—		
6. Заједница радости	—		
III ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ		√	
7. Народ Божји, различите службе			
8. Литургијске службе: епископ, свештеник и ђакон	—		
9. Многе службе, једна Црква	—		
10. Епископ – слика Христова на Литургији	—		
11. Ко су монаси?	—		
IV ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА			
12. Пресвета Богородица – мајка Христова	—		
13. Божић – Христос се роди!	—		
14. Богојављење – Христос је Син Божји	—		
15. Свети Сава и Свети Симеон	—		
V ТРПЕЗА ГОСПОДЊА			
16. Литургија наш дар Богу	—		
17. Литургијски предмети		√	
18. Причешће – храна за живот вечни	—		
19. Слава у мојој породици	—		
VI СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА			
20. Христос је са нама у Литургији	—		
21. Причешће у мом животу	—		
22. Празнујемо Васкрсење Христово	—		
23. Христово Васкрсење – наше васкрсење	—		
ИКОНА – ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ			
24. Православни храм	—		
25. Икона – прозор у Царство Божје	—		
26. Буди и ти иконописац	—		
27. Царство Божје у светима	—		

У другом разреду основне школе у оквиру наставне јединице број седам излажу се различите службе у Цркви, које се на потоњим часовима додатно анализирају. Имајући у виду да

на литургији посебни задатак имају епископ, свештеник, ђакон, црквењак, диригент, хор, канонарх, протопсалт, појци, верни народ и други, катихетичком методом могло би се проверити

знање ученика. Такође, седамнаестом наставном јединицом излажу се литургијски предмети, што би уз коришћење визуелних наставних средста-

ва такође могло да се обради катихетичким обликом разговора.

Табела 3. Могућности за коришћење катихетичке методе у трећем разреду основне школе

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час	—		
II БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА			
2. Свето писмо нам сведочи о настанку света		√	
3. Света некада уопште није било (1. и 2. дан стварања)	—		
4. Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)	—		
5. Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)	—		
6. Створен сам да личим на Бога	—		
III БОГ НАС ВОЛИ			
7. Бог ствара свет из љубави	—		
8. Бог, људи и природа	—		
9. Свет не може без Бога	—		
10. Бог се брине о свету	—		
11. Божићни весници	—		
IV ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА			
12. Човек домаћин и свештеник у свету	—		
13. Свети Сава	—		
14. Свети Сава брине о нама	—		
15. Радост служења	—		
V ЛИТУРГИЈА – ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ			
16. Наши дарови благодарности (опис н.ј. – твар у Литургији)	—		
17. Литургија – преображај света	—		
18. Литургија – молитва за спасење човека и света	—		
19. Васкресење Лазарево	—		
20. Васкресење Христово	—		
VI ЧОВЕК И ПРИРОДА			
21. Све чека на љубав човека	—		
22. Чувамо дарове Божје љубави	—		
23. Стварање света у православној иконографији	—		
24. Икона света створеног за мене	—		

У трећем разреду основне школе већ на другом часу говори се о стварању света и човека, а на потоњим часовима се анализира детаљан

опис из Библије. Ако не током целог часа утврђивања градива, оно макар у завршном делу часа могли бисмо да применимо катихетичку методу.

Тaбeлa 4. Мојућнoстi зa кoришћeњe кaтixетичкe мeтoдe у чeтвeртoм рaзрeду oснoвнe шкoлe

ТЕМА Нaстaвнe јeдиницe	Нијe мoгућe кoристити	Мoгућe јe кoристити	Прeпoручујe сe дa сe кoристити
I УВOД			
1. Дружимo сe сa Бoгoм и свeтимa – увoднi чaс	—		
II ЦРКВA JE НAШ ИЗБОР			
2. Зaјeдницa јe oснoв живoтa	—		
3. Црквa јe нaш избoр	—		
4. Црквa јe зaјeдницa сa Свeтoм Трoјицoм	—		
5. Црквa јe циљ ствaрaњa свeтa	—		
6. Свeт извaн зaјeдницe сa Бoгoм	—		
7. Свeт у зaјeдници сa Бoгoм	—		
III ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ			
8. Христoс пoзивa aпoстoлe	—		
9. Вeрa oснoв зaјeдницe	—		
10. Aпoстoли пoзивajу свeт	—		
11. Чoвeк сaмo срцeм јaснo види	—		
12. Христoс нaс зoвe	—		
13. Бoжић	—		
IV ДИВАН JE БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА			
14. Свeтитeљи – свeдoци љубaви Бoжјe	—		
15. Свeти Сaвa – путeвoдитeљ у живoт вeчнi	—		
16. Успињaњe кa Христy (oпис н.ј – причa o Зaкхeјy)	—		
17. Свeти Симeон Бoгoпримaц – сусрeт сa Христoм	—		
18. Литургијскo пyтoвaњe зaјeдницe свих свeтих	—		
V ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА			
19. Нa пyту свeтoсти	—		
20. Усaвршaвaњу нeмa крaјa	—		
21. Пyт кa вeчнoсти	—		
22. Хришћaнскe врлинe	—		√
23. Врлинoслoв – свeти нaс учe	—		
VI СА НАМА JE БОГ			
24. Вaскрceњe и Пeдeсeтницa	—		
25. Црквa јe икoнa Цaрствa Бoжјeг	—		
26. Црквeнa умeтнoст – oдсјaј Цaрствa Бoжјeг	—		

У чeтвeртoм рaзрeду oснoвнe шкoлe двaдeсeт и другa мeтoдскa јeдиницa aнaлизирa хришћaнскe врлинe. У oбрaди грaдивa нaстaвник мoжe дa кoристити рaзличитe мeтoдe. Aли зa

утврђивaњe грaдивa, имajући у виду знaчaј и брoјнoст хришћaнских врлинa, прeпoручилo би сe кoришћeњe кaтixетичкoг oбликa рaзгoвoрa.

Табела 5. Мојућности за коришћење катихетичке методе у њеном разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА			
2. Религија и култура старог света	—		
3. Човек тражи Бога	—		
III ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ			
4. Божје Откроење	—		
5. Свето писмо (настанак, подела)			√
IV СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА			
6. Стварање света			√
7. Стварање човека	—		
8. Прародитељски грех	—		
9. Човек изван рајског врта	—		
V СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА			
10. Аврам и Божји позив	—		
11. Исак и његови синови	—		
12. Праведни Јосиф	—		
13. Мојсије	—		
14. Пасха	—		
VI ЗАКОН БОЖЈИ			
15. На гори Синају	—		
16. Десет Божијих заповести			√
17. Закон Божји као педагог за Христа	—		
VII МЕСИЈАНСКА НАДА			
18. „Земља меда и млека“	—		
19. Цар Давид	—		
20. Соломон и јерусалимски храм	—		
21. Псалми Давидови			√
22. Старозаветни пророци			√
23. Месијанска нада	—		

У петом разреду основне школе имамо читав низ методских јединица које би могле да се обраде катихетичким обликом разговора. Због важности самих лекција и потребе да се запам-

ти више појмова, катихетичком методом требало би обрадити методске јединице: Свето писмо, Стварање света, Десет Божијих заповести, Псалме Давидове и Старозаветне пророке.

Табела 6. Мојућносьи за коришћене кайихейичке мейоде у шестом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ			
2. Историјске околности пред долазак Христов	—		
3. Јеврејско ишчекивање Месије	—		
4. Свети Јован Претеча	—		
III УВОД У НОВИ ЗАВЕТ			
5. Нови завет је испуњење Старог завета	—		
6. Новозаветни списи			√
7. Јеванђелисти	—		
IV БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС			
8. Пресвета Богородица – Благовести	—		
9. Богородичини празници		√	
10. Рођење Христово	—		
11. Христос је Богочовек	—		
12. Крштење Христово	—		
13. Христова чуда	—		
14. Новозаветне заповести и Беседа на гори			√
15. Христос – „пут, истина и живот“	—		
16. Лазарева субота и Цвети	—		
17. Тајна Вечера – прва Литургија	—		
18. Страдање Христово	—		
19. Васкрсење Христово	—		
V ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА			
20. Вазнесење и Педесетница	—		
21. Црква у Јерусалиму	—		
22. Павле – апостол незнабожаца	—		
23. Прогони хришћана			√
24. Свети цар Константин и крштење царства	—		

У шестом разреду основне школе такође имамо више методских јединица које су пригодне за катихетички облик разговора, а то су: Новозаветни списи, Богородичини празници, Но-

возаветне заповести и Беседа на гори и Прогони хришћана. Познавање новозаветних списа и заповести основни су предуслов хришћанске вере.

Табела 7. Мојућности за коришћење катихетичке методе у седмом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II БОГОПОЗНАЊЕ	—		
2. Процес сазнавања	—		
3. Личносно познање	—		
4. Познање Бога	—		
5. Бог је један, али није сам	—		
III СИМВОЛ ВЕРЕ	—		
6. Сабори као израз јединства Цркве	—		
7. Васељенски сабори			√
8. Символ вере			√
9. Богочовек Христос	—		
IV СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ			√
10. Светотајински живот Цркве			
11. Света Литургија – светајна Цркве	—		
12. Свете тајне крштења и миропомазања	—		
13. Света тајна исповести	—		
14. Света тајна брака	—		
15. Монашка заједница	—		
16. Света тајна рукоположења	—		
17. Молитвословља Цркве	—		
V СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	—		
18. Света браћа Кирило и Методије	—		
19. Свети Сава	—		
20. Срби светитељи	—		
21. Крсна слава и обичаји	—		
22. Српска црквена баштина	—		

У седмом разреду основне школе катихетичка метода препоручила би се за три методске јединице: Васељенски сабори, Символ вере и Светотајински живот Цркве. Хришћанска вера и јесте уобличена на Првом и Другом васељен-

ском сабору. Катихетички облик разговора препоручио би се баш због тога што је потребна провера да ли је сваки ученик адекватно разумео и усвојио основне истине хришћанства.

Табела 8. Мојућносьи за коришьење кайихейичке мейоде у осмом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА			
2. Човек – икона Божја и свештеник твари	—		
3. Хришьанско схватање личности	—		
4. Грех као промашај човековог назначења	—		
5. Новозаветне заповести Божје	—		
6. Слобода и љубав у хришьанском етосу	—		
ПОДВИЖНИЧКО-ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС			
7. Хришьански подвиг	—		
8. Подвизи светитеља	—		
9. Пост	—		
10. Хришьанске врлине			√
11. Евхаристијски поглед на свет	—		
IV ЛИТУРГИЈА			
12. Молитва – лична и саборна	—		
13. Црква је Тело Христово	—		
14. Божанствена Литургија (опис тока Литургије)	—		
15. Литургијски простор (делови храма)	—		
16. Освећење времена	—		
V ЦАРСТВО БОЖЈЕ			
17. Царство Божје – циљ стварања	—		
18. Живот будућег века	—		
19. Сведоци Царства Божјег	—		
20. Обожење – циљ хришьанског живота	—		
21. Знаци присутва Царства Божјег у овом свету (чуда, мошти...)	—		
22. Икона – прозор у вечност	—		

У основној школи у оквиру верске наставе ученицима се и у четвртом и у осмом разреду говори о хришьанским врлинама. Господ Исус Христос нарочито је у Бседи на гори истакао значај моралног, врлинског живота превазилазећи дотадашња уверења и Мојсијев за-

кон (Milin, 2015: 120). И заиста, наставне јединице у којима се анализира Господња молитва, десет Божјих заповести, књиге Светог писма, хришьанске врлине и сличне теме пригодно би се оствариле катихетичким обликом разговора.

Анализом наставног плана и програма за верску наставу у основној школи видимо да је предвиђено 195 методских јединица за обраду наставног градива, а од тог броја препознали смо 18 наставних јединица погодних за катихетички облик разговора, што чини 9,23% свих наставних јединица. Свакако да ова метода није доминантна метода у настави, али бисмо коришћењем допринели методичкој разноврсности.

Закључак

У савременој настави најчешће је заступљен монолошки метод. Ово је разумљиво када сагледамо све предности монолошке методе. Методска јединица има целину, структура је постојана и систематична, предаје се ефикасно и вежба се пажња ученика (Vučić, 1960: 93). Осим тога, постоји градиво које је ученицима сасвим непознато, немају предзнање нити представу из искуства и тада је монолошка метода најприхватљивија. Због тога је било настојања „да се неким методама припише универзални карактер, али се показало, онда као и сада, да у настави не постоји једна метода која би била довољна и која би могла да испуни сва очекивања и захтеве које поставља друштво на одређеној етапи свог развоја“ (Ђорђевић, Potkonjak, 1983: 284). Без обзира на све предности неког метода, насилно при-

мењивање само једне методе зауставило би креативност наставе и довело би до једноличности (Vučić, 1960: 92). Зато и јесте препоручљиво повремено користити све облике дијалога у настави како би настава била разноврснија. Уосталом, није оправдана критика катихетичког облика разговора зато што поједини ученици произносе садржај без дубљег разумевања. Ако се догоди да предавач инсистира на питањима и добија тачне одговоре ученика, а да притом ученици градиво не схватају, да ли је то мана катихетичке методе или посвећености предавача? Како наглашава професорка Радовић, уколико свесна активност ученика изостане, „то не зависи од методе наставног рада по себи, већ од начина њене примене“ (Radović, 2013: 206). Многи погрешно претпостављају да је за здраву религиозност потребно само слепо веровати, без постављања сувишних питања, без размишљања, некад чак и без разумевања (Stojanović, Radović, 2015: 41). Међутим, вера није у супротности са науком и овакве претпоставке погрешне су, како у Цркви, тако и у просвети. Стога би требало вероучитељи да имају свест да верска настава није необавезан предмет, да они одговарају за то колико су се истине о вери на правилан начин усвојиле, а најбоља провера била би ако би макар повремено примењивали катихетички облик разговора у настави.

Литература

- Ђорђевић, Ј., Potkonjak, N. (1983). *Pedagogija*. Београд: Научна knjiga.
- Јанјушевић, М. (1967). *Didaktika*. Београд: Вук Караџић.
- Kamenov, E. (2012). *Metodika nastave veronauke*. Београд: Православни богословски факултет.
- Kirilo, J. (2009). *Katiheze*. Manastir Ostrog.
- Kuburić, Z., Dačić, S. (2004). *Metodika verske nastave*. Novi Sad: Centar za empirijska istraživanja religije.
- Milin, S. (2015). Propovedništvo Gospoda Isusa Hrista. *Nauka – religija – obrazovanje* (119–126). Београд: Учитељски факултет.

- Milin, S. (2020). Beseda Svetog Save o pravoj veri. *Osam vekova autokefalije Srpske pravoslavne crkve II* (23–30). Beograd: Sveti Arhijerejski Sinod SPC i Pravoslavni bogoslovski fakultet.
- Milin, V. (2012). Dijalog kao podsticaj stvaralaštva, inicijative i saradnje učenika u nastavi. *Stvaralaštvo, inicijativa i saradnja. Implikacije za obrazovnu praksu, II deo* (187–212). Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
- Popović, R. (2002). *Grčko-srpski rečnik Novog zaveta*. Beograd: Autorsko izdanje.
- Radović, V. Ž. (2013). *O nastavnim metodama*. Beograd: Učiteljski fakultet.
- Stojanović, Lj., Radović, V. Ž. (2015). Korelacija vere i znanja u vaspitanju i obrazovanju. *Inovacije u nastavi*, 28 (2), 35–45.
- Vučić, R. (1960). *Metodika religijske nastave*. Beograd: Sveti Arhijerejski Sinod SPC.
- Zlatousti, J. (2016). *Katiheze*. Beograd: Globosino.

Abstract

The dialogue method implies different forms of conversation. Nonetheless, these forms are represented disproportionately. The catechetical form of conversation is viewed as an archaic method typical of the medieval scholastic approach in religious schools, and so anachronistic that in modern teaching it appears so rarely to be considered a statistical error. Many authors have an unfavorable attitude towards the catechetical form of conversation, though without much dwelling on the possibilities that this method can offer. For the purpose of classification, the paper presents all teaching topics of religious education in primary school. It has been observed that the monologue method appears to be most natural method when teaching new content. However, we would like to focus our attention on those topics that would be quite successfully taught using the catechetical form of conversation, perhaps not during the whole class, but certainly when testing knowledge. In this manner, we would enrich the methodological approach and make teaching more diverse.

Keywords: *teaching methods, catechetical form of conversation, religious instruction.*